

Het roer als gemeente stevig in handen: blijvend op koers door inzicht in financiën

Je zit aan het roer in je zeilbootje op het water. De wind door je haren, de zon op je gezicht. Je geniet van het gevoel hoe de boot door het water klieft. Bij iedere verandering die zich voordoet, de wind die afzwakt, de golven die hoger worden, weet je precies wat je moet doen om de boot de juiste snelheid en koers te laten houden. Je weet welke middelen je hiervoor ter beschikking hebt en speelt daarmee.

Het besturen van een gemeente lijkt op het besturen van een zeilboot, het lijkt op zeilen. Het besturen van een gemeente is echter veel ingewikkelder dan zeilen.

Koers bepalen is vaak niet het grootste probleem van een bestuurder. Koers bepalen is een kwestie van onderhandelen met de coalitiepartijen om tot een gezamenlijke koers te komen. Of dat nou bij de start van een coalitieperiode of er midden in is. De stip op de horizon wordt gezet.

Nee, het meest lastige van besturen is, dat het vaak niet duidelijk is welke middelen er zijn om de gewenste koers in te zetten. Met andere woorden, het is voor de bestuurder niet helder hóe hij de gewenste koers kan gaan bereiken. Het ontbreekt hem aan bouwblokken, om zijn beleid concreet vorm te geven. Zoals een zeiler het grootzeil, de fok en bijvoorbeeld het roer kan gebruiken om te manoeuvreren naar zijn eindpunt, is dat voor de bestuurder veelal niet helder.

De bouwblokken om de gewenste koers in te zetten, zijn te vinden in de bedrijfsvoering van de gemeente. Bouwblokken zijn alle afspraken die de gemeente heeft gemaakt waar kosten aan verbonden zijn en die bijgesteld of teruggedraaid kunnen worden. Bouwblokken zijn de beïnvloedbare posten van de gemeente en geven via het te voeren beleid kleur en vorm aan de gemeente.

Alle bouwblokken samen vormen de beïnvloedbare financiële ruimte.

Wanneer de beïnvloedbare posten van de gemeente, benoemd worden per onderwerp met bijbehorende kosten en concrete effecten, ontstaat een keuzemenu. Een keuzemenu dat de bestuurder ten alle tijden kan gebruiken om zijn beleid vorm te geven. Met het keuzemenu kan de bestuurder heel bewust beslissen, omdat voor hem helder is wat de financiële en maatschappelijke consequenties zijn van zijn besluit. Hij kan zo geld vrijmaken om nieuwe doelstellingen in de begroting op te nemen of hij kan doelstellingen op de begroting laten staan die het nieuwe beleid ondersteunen.

Een voorbeeld van een beïnvloedbare post is het ondersteunen van kinderen uit gezinnen in armoede voor € 1.400.000 per jaar. Deze keuze zorgt ervoor dat kinderen door armoede niet maatschappelijk geïsoleerd raken en ze net als andere kinderen bijvoorbeeld kunnen sporten of boeken kunnen lezen via de bibliotheek.

In het licht van de aankomende gemeenteraadsverkiezingen is het nu een uitgelezen moment om de beïnvloedbare financiële ruimte van je gemeente in kaart te brengen. Tijdens de coalitieonderhandelingen beschikken alle partijen dan over een duidelijk en transparant keuzemenu, waarmee de nieuwe koers kan worden uitgezet. Zo wordt besturen net als zeilen, je weet precies wat je kan doen om de juiste koers in te zetten en te behouden.

Wij zijn ervan overtuigd dat inzicht in financiën bijdraagt aan beter besturen. Wij ondersteunen bij het verkrijgen van dat inzicht. Recent hebben we bijvoorbeeld de gemeente Almere geholpen

Het roer als gemeente stevig in handen: blijvend op koers door inzicht in financiën

de beïnvloedbare financiële ruimte in kaart te brengen en zo een concreet keuzemenu voor bestuurders op te stellen. Wil jij als bestuurder ook over een eenvoudig keuzemenu beschikken? Of wil jij, als ambtenaar, de nieuwe coalitie ook meer inzicht geven in de gemeentefinanciën? Neem vrijblijvend contact op met Jelly van der Weerd .